

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนในฝันของนักศึกษา ตามแนวคิด / นโยบาย
ของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพตามความเข้าใจ (คิดคนเดียว)

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนในฝันของนักศึกษา ตามแนวคิด / นโยบายของ
โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (คัดเป็นกลุ่ม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

อนามัยสิ่งแวดล้อม

- น้ำโสโครก
- หนองปลาไหล
- ปุ๋ยพิเศษของยายมี
- แฉกัยโรงไฟฟ้า
- ร้านก๋วยเตี่ยวประจำหมู่บ้าน

สาระและกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการสอน วิชา การพยาบาลอนามัยชุมชน

สำหรับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 อนามัยสิ่งแวดล้อม

เวลาเรียน 7 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

สิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของมนุษย์มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ดังนั้นคุณภาพของสิ่งแวดล้อมจะดีหรือเลวหรือเสื่อมโทรมจึงส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ด้วยทั้งทางตรงและทางอ้อม การเพิ่มของประชากร การพัฒนาและการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้และจากการกระทำของมนุษย์โดยตรงเอง นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้อนามัยสิ่งแวดล้อมเสื่อม การบริหารงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานเพื่อควบคุมและแก้ไขคุณภาพของสิ่งแวดล้อมไม่ให้เสื่อมโทรมลง ดังนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน การศึกษาถึงสาเหตุและวิธีการแก้ไข ป้องกัน รักษาอนามัยสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดี จะช่วยป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้

วัตถุประสงค์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์ทั่วไป

เมื่อจบการเรียนการสอน นักศึกษาสามารถ

1. วิเคราะห์การบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการพยาบาลได้
2. สามารถดูแลและจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมได้

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. อธิบายถึงความสำคัญระหว่างอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์
2. อธิบายความสำคัญของอนามัยสิ่งแวดล้อมได้
3. บอกขอบเขตของงานอนามัยสิ่งแวดล้อมได้
4. อธิบายการวางแผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมในขั้นตอนต่างๆ ได้
5. ระบุปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นจากปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้
6. ฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านการแปลความได้

เนื้อหา

1. ความหมายของการอนามัยสิ่งแวดล้อม
2. นโยบายของแผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติฉบับปัจจุบันในงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
3. ปัจจัยที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

4. ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่อภาวะสุขภาพ

171

5. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของพยาบาลอนามัยชุมชนต่ออนามัยสิ่งแวดล้อม

6. การปรับปรุงอนามัยสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นตอนของรูปแบบ	วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้สอน	กิจกรรมผู้เรียน
1. ขั้นศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล / ความรู้ใหม่ 1.1 ขั้นนำ 1.2 ขั้นเสนอสถานการณ์ปัญหา	1. เพื่อสร้างแรงจูงใจต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียน 2. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนพิจารณาประเด็นปัญหาทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่กำหนดให้	- อธิบายจุดมุ่งหมายของการสอนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร - เสนอสถานการณ์ปัญหาเพื่อเป็นตั้งเร้ากระตุ้นผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของคน	- ศึกษาสถานการณ์ปัญหาเพื่อพิจารณาระบุประเด็นปัญหาหรือทำความเข้าใจกับสถานการณ์ปัญหาที่ผู้สอนกำหนด - ดึงความรู้เดิมในเรื่องที่จะเรียน เพื่อช่วยให้มีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน
2. ขั้นการคิด โดย 2.1 ขั้นฝึกการคิดคนเดียวหรือการคิดเป็นรายบุคคลด้านการแปลความ	1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดด้วยตนเอง 2. แสวงหาความรู้ใหม่	- แจกคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์ที่นำเสนอในขั้นเสนองานโดยให้นักศึกษาตอบลงในช่องว่างที่กำหนดให้ - ทำหน้าที่เป็นผู้ถามให้นักเรียนคิด	- คิดคำตอบโดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา โดยการสังเกตพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ระบุลักษณะของข้อมูล ตั้งสมมติฐาน ลงข้อสรุป

ขั้นตอนของรูปแบบ	วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้สอน	กิจกรรมผู้เรียน
		ใคร่ครวญดูแลความก้าวหน้าของการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้	โดยใช้แบบอุปนัยหรือแบบนิรนัยและประเมินผลข้อสรุปด้วยตนเอง - บันทึกคำตอบไว้ในกระดาษคำตอบที่ผู้สอนแจกให้ - เขียนผังความคิดของตนเอง (Mind mapping)
2.2 การฝึกคิดเป็นกลุ่มย่อยด้านการแปลความ	1. เพื่อฝึกการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2. เพื่อฝึกเปรียบเทียบผลการคิดของตนเองกับผู้อื่น 3. เพื่อฝึกการหาเหตุผลและใช้เหตุผลเชิงตรรกะ	- แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 8 คน - แจกกระดาษให้นักเรียนใช้ตอบคำถาม - จัดเตรียมแหล่งข้อมูล ความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนหรือให้คำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถไปแสวงหาด้วยตนเอง	- เลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม - บอกผลการคิดของตนเองแก่สมาชิกและรับฟังผลการคิดของสมาชิกในกลุ่มย่อย เปรียบเทียบผลการคิดของตนเองกับผู้อื่น - ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนเอง รวมทั้งขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น ซึ่งทำให้ได้รับประโยชน์จากความรู้ความเข้าใจของผู้อื่นไปพร้อมๆ กัน - หาข้อสรุปผลการคิดของกลุ่มย่อย - เขียนผังความคิดของกลุ่ม (Mind mapping)

ขั้นตอนของรูปแบบ	วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้สอน	กิจกรรมผู้เรียน
2.3 การเสนอผลการ คิด	1. เพื่อฝึกเปรียบเทียบ ผลการคิดของกลุ่มย่อย กับกลุ่มอื่น	- ทำหน้าที่เป็น ผู้ดำเนินการอภิปราย กลุ่ม ร่วมกับ นักศึกษาเพื่อ 1. เชื่อมโยง ความคิดของผู้เรียน 2. สรุป ความก้าวหน้าของ การอภิปราย 3. ให้ข้อเสนอแนะ ที่จำเป็น	- ตัวแทนนักเรียนแต่ละ กลุ่มนำเสนอข้อ สรุปผลการคิดของ แต่ละกลุ่มย่อยต่อ กลุ่มใหญ่โดยใช้ กิจกรรมCIPPA Model ดังนี้ นักศึกษาทุกคนใน แต่ละกลุ่มเป็นผู้ ผู้เชี่ยวชาญประจำ กลุ่มโดยเลือกลำดับ การอธิบายครั้งที่ 1, 2, 3 ถึง 8 ตามลำดับส่วน นักศึกษาคนอื่นใน แต่ละกลุ่มศึกษาฟัง ความคิดของกลุ่มอื่น โดยมีผู้เชี่ยวชาญ ประจำกลุ่มเป็นผู้ เสนอฟังความคิด ของกลุ่มตน สลับ หมุนเวียนจนครบ8 กลุ่ม โดยให้เวลากลุ่มละ 15 นาที - นักศึกษาเข้ากลุ่มเพื่อ สรุปผลจาก การศึกษาและปรับ ฝัง ความคิด

ขั้นตอนของรูปแบบ	วัตถุประสงค์	กิจกรรมผู้สอน	กิจกรรมผู้เรียน
			- ความรู้ใหม่ที่ได้จากกลุ่มเพื่อนสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ จัดสิ่งที่เรียนให้เป็นระบบเพื่อช่วยให้จำต่อการจดจำ
3. ขั้นประเมินกระบวนการคิด	1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินกระบวนการคิดของตนเอง	- สรุปบทเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องที่นำกระบวนการคิดมาสอนแต่ละครั้ง - ประเมินรายงานผลการคิดของผู้เรียนแต่ละคน - บอกผลการประเมินรายงานผลการคิดให้ผู้เรียนแต่ละคนทราบ	- สรุปบทเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องที่นำกระบวนการคิดมาสอนแต่ละครั้ง บันทึกลงในแฟ้มสะสมงาน - ทำแบบประเมินความก้าวหน้าการเรียนรู้ด้วยตนเอง - เสนอรายงานผลการคิดทุกขั้นตอนผู้สอน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. โจทย์สถานการณ์ปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน 5 สถานการณ์ คือ
 - 1.1 น้ำโสโครก
 - 1.2 หนองปลาไหล
 - 1.3 ปุ๋ยวิเศษของชาขมิ้น
 - 1.4 แฉกภัยโรงไฟฟ้า

1.5 ร้านก๋วยเตี๋ยวประจำหมู่บ้าน

2. เอกสารประกอบการสอน
3. แผ่นใสและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
4. กระดานและปากกา, กระดาษ
5. หนังสือ ตำรา

การวัดและการประเมินผล

การสังเกต

1. จากประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมกลุ่ม
2. จากการสรุปความคิดเห็นของครู
3. จากกระเ็นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

การตรวจผลงาน

1. จากการเขียนผังความคิดของตนเอง
2. เนื้อหาในแฟ้มสะสมงาน
3. ความตั้งใจในการจัดทำแฟ้มสะสมงาน

สถานการณ์ที่ 5

อนามัยสิ่งแวดล้อม เรื่อง น้ำโสโครก

นักร้องหนุ่มขวัญใจสาว ๆ " บิ๊ก ดี ทู บี " หวิดดับ จากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เมื่อวันที่ 21 ก.ค. ที่ผ่านมา ขณะที่บิ๊กขับรถกลับบ้านที่บางนา โดยมีรถจักรยานชนคว้างคัดหน้ารถทำให้รถเสียหลักแล้วพุ่งตกลงไปจมอยู่ใต้น้ำข้างทาง จนรถอยู่ในสภาพหงายท้องจมอยู่ในน้ำเกือบทั้งคัน โดยมีบิ๊กและเพื่อนติดอยู่ภายใน โชคดีที่เจ้าหน้าที่กู้ภัยมูลนิธิร่วมกตัญญูที่จอร์จรถอยู่ฝั่งตรงข้ามกับจุดเกิดเหตุให้การช่วยเหลือทั้ง 2 คน ออกจากรถได้ทันก่อนจะจมน้ำเสียชีวิต เจ้าหน้าที่ต้องช่วยเหลือโดยการปั๊มหัวใจและผายปอดและรีบนำตัวส่งโรงพยาบาลทันทีที่ถึงโรงพยาบาลแพทย์ช่วยกันปฐมพยาบาลเบื้องต้น ก่อนทำการเอ็กซเรย์ปอด พร้อมกับใช้เครื่องมือดูดโคลนและน้ำออกจากปอด ต่อมาเมื่อวันที่ 4 ส.ค. บิ๊กบ่นว่ามีอาการปวดศีรษะมาก ทำให้ต้องนำตัวกลับเข้าห้องไอซียูอีกครั้ง และทำการตรวจ MRI สมองพบว่าในสมองของนักร้องดังมีฝี 4 - 5 ตำแหน่ง ซึ่งคาดว่าฝีดังกล่าวเกิดจากการจมน้ำคร่ำ ทำให้เชื้อโรคเข้าไปในสมอง ต้องทำการผ่าตัดอย่างเร่งด่วน จากการตรวจบริเวณตุ่มน้ำที่เกิดเหตุพบว่า น้ำในตุ่มน้ำมาจากท่อระบายน้ำเสียของหมู่บ้านแห่งหนึ่งในละแวกนั้น ลักษณะของน้ำมีกลิ่นเหม็น สีดำคล้ำ มีขยะและสิ่งปฏิกูลอยู่จำนวนมาก สอบถามผู้อาศัยในหมู่บ้านนั้น พบว่าน้ำจากการประกอบอาหาร ซักล้าง และจากห้องน้ำ ของแต่ละบ้านจะระบายออกทางท่อมาที่ตุ่มน้ำแห่งนี้ โดยตนเองไม่ทราบว่ามีระบบการกำจัดน้ำเสียอย่างไร บางครั้งถ้าฝนตกหนักก็คิดว่ากันจะทำให้บริเวณท่อระบายน้ำหลังบ้านตนมีน้ำเอ่อ ล้นท่วมสูงประมาณข้อเท้า ทำให้ตนและลูกเป็นโรคผิวหนัง น้ำกัดเท้าประจำ ซึ่งแจ้งเรื่องไปยังเจ้าของหมู่บ้านก็ไม่ได้รับการแก้ไข บางครั้งมีสัตว์นำโรค เช่น หนู แมลงสาบออกมาจากท่อระบายน้ำ ซึ่งตนเองก็ไม่ว่าจะทำอย่างไร และรู้สึกชินกับปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อได้ฟังข่าวของ บิ๊ก ก็รู้สึกเสียใจและคิดว่า บิ๊กไม่โชคร้ายแรก แต่เนื่องจากเป็นคนดัง จึงเป็นข่าวใหญ่โต เพราะปีก่อนก็มีเด็กตกน้ำและมีอาการเช่นเดียวกับบิ๊กและเสียชีวิตต่อมาเนื่องจากไม่มีเงินซื้อยามารักษา

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาน้ำโสโครกและแนวทางการแก้ไขตามความ
เข้าใจ (คิดคนเดียว)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาน้ำโสโครกและแนวทางการแก้ไขตามความเข้าใจ (คิดเป็นกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ 5

อนามัยสิ่งแวดล้อม เรื่อง หนองปลาไหล

นางมะลิ หนึ่งในชาวบ้านตำบลหนองปลาไหล จังหวัดสระบุรี ที่ได้รับความเดือดร้อนจากบ่อพักขยะที่นำขยะที่เป็นกากอุตสาหกรรมมาทิ้ง ซึ่งล้วนแต่มีสารพิษ สังกะสีหนักและทำให้น้ำเน่าเสียทำให้ชาวบ้านเดือดร้อน ไม่สามารถใช้น้ำได้ทั้งน้ำบ่อคั้นหรือน้ำบาดาล ด.ญ.น้อยหน้า นักเรียนชั้น ป.3 ของโรงเรียนหนองปลาไหล กล่าวว่า พวกคนเรียนหนังสือไม่ค่อยรู้เรื่องเพราะต้องทนกลิ่นเหม็นจากบ่อขยะ ซึ่งอยู่ห่างจากโรงเรียนเพียง 800 เมตร นอกจากนี้คนและเพื่อนๆ มักมีปัญหาเกี่ยวกับโรคผิวหนัง ผื่นคัน และเป็นตุ่มหนอง เรื้อรังมาเป็นเวลา 3 ปีแล้ว ซึ่งขณะนี้ไม่ใช่เฉพาะเด็กๆ เท่านั้นที่ป่วยเป็นโรคผิวหนัง พ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง ก็มีปัญหานี้เช่นกัน ต้องขอรับยาที่สถานีอนามัยตำบลหนองปลาไหลเสมอ เจ้าหน้าที่อนามัยได้เดินทางไปสำรวจ พื้นที่และรวบรวมข้อมูลเพื่อค้นหาสาเหตุ พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่ใช้น้ำบ่อคั้นและบาดาล ในการอุปโภคและบริโภค ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดโรคผิวหนังจากสารเคมีในขยะได้ นอกจากบ่อขยะแห่งนี้จะเป็นที่พักขยะของโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว ยังใช้เป็นที่ทิ้งขยะของเทศบาลเมืองอีกด้วย ซึ่งนับวันปริมาณขยะจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ ตามการเพิ่มของจำนวนประชากร ทำให้บริเวณดังกล่าวสกปรก สังกะสีหนักเหม็นรบกวน ซึ่งเต็มไปด้วยเชื้อโรคนานาชนิด เป็นที่อาศัยของสัตว์นำโรคต่างๆ ที่เข้าไปคุ้ยเขี่ยหาเศษอาหารกิน ชาวบ้านบางส่วนในตำบลหนองปลาไหลก็นำขยะมาทิ้งที่บ่อขยะเช่นเดียวกันเพราะคิดว่า ถึงอย่างไรคนก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาบ่อขยะได้ บางส่วนก็มีการกำจัดขยะโดยการฝัง หรือเผา ขณะนี้ชาวบ้านได้ตั้งเวทีปราศรัยอยู่ที่หน้าบ่อขยะเพื่อร้องขอความเป็นธรรมจากผู้มีอำนาจที่สามารถสั่งปิดบ่อขยะได้ แต่ทุกคนก็ได้แต่รอว่าเมื่อไรสิ่งที่พวกเขากำลังจะทำกันจะสัมฤทธิ์ผล

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของหมู่บ้านหนองปลาไหลและแนวทางการแก้ไขตามความเข้าใจ (คิดคนเดียว)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ให้นักศึกษาสร้างฝักรเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของหมู่บ้านหนองปลาไหลและแนวทางการแก้ไขตามความเข้าใจ (คิดเป็นกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ 5

อนามัยสิ่งแวดล้อม เรื่อง ปุ๋ยวิเศษของยายมี

ยายมี อายุ 75 ปี อาศัยอยู่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ยายมีเล่าว่า คนอาศัยอยู่บริเวณนี้มาตั้งแต่เกิด สมัยก่อนไม่ค่อยมีบ้านคน มีแต่ต้นไม้และป่า ยายมีมีอาชีพปลูกผักขาย โดยยายมีบอกว่าเป็นอาชีพที่ไม่ต้องลงทุนมาก เมล็ดผักราคาไม่เก๋ บาท ยายมีใช้น้ำจากแม่น้ำในการรดผัก ทุกเช้ายายมีจะนำผักไปขายในตลาดและเดินขายตามบ้านข้างถ้าเหลือ ผักของยายมีขายดีเพราะคนส่วนใหญ่สงสาร เพราะเห็นว่ายายมีแก่แล้วและอยู่คนเดียวแต่ไม่เคยท้อแท้ บ้านของยายมี มีลักษณะเป็นกระท้อบ ภายในมีเพียงเตียงนอนและมุ้ง 1 หลัง มุมหนึ่งของบ้านใช้เป็นที่ประกอบอาหาร เจ้าหน้าที่อนามัยเข้าเยี่ยมบ้าน ยายมี พบว่า ยายมีมีสุขภาพแข็งแรงดี ภายในบ้านของใช้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีส้วมอยู่ห่างจากแม่น้ำประมาณ 50 เมตร ซึ่งเป็นส้วมที่ชาวบ้านละแวกนั้นช่วยกันบริจาคเงินสร้างให้ยายมี แต่จากการสอบถามพบว่ายายมีมักไม่จับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะในส้วม ยายมีอ้างว่า คนหิวน้ำไปใส่ส้วมไม่ไหว ยายจึงถ่ายอุจจาระและปัสสาวะในแม่น้ำบ้าง บางครั้งถ่ายบริเวณสวนผัก ยายบอกว่า นี่คือนิเวศที่ทำให้ผักของยายงอกงามดี ยายไม่ชอบเข้าห้องน้ำ เพราะยายอาบนํ้าและขับถ่ายที่แม่น้ำมาตั้งแต่เกิดแล้วไม่เห็นมีผลเสียอะไรเลย ยายก็ยังมีสุขภาพแข็งแรงดี ชาวบ้านบางคนก็ทราบว่ายายมีใช้น้ำปัสสาวะและอุจจาระรดผัก ก็ไม่ยอมซื้อผักของยายมีอีก เพราะกลัวสกปรกและอาจเกิดโรคติดต่อได้ ทำให้ผักของยายมีขายได้น้อยลง ซึ่งยายมีก็ยังไม่เข้าใจว่าเพราะอะไร

คำตอบ

1. ท่านคิดว่าผู้ที่รับประทานผักของขามมีอาการอะไร 	3. ถ้าท่านเป็นเจ้าของร้านนี้จะมีวิธีการแก้ไขปัญหานี้ อย่างไร 	4. ในชุมชนและครัวเรือนของท่านมีการกำลังจับจ่ายของ ร่างกายโดยวิธีการใด
2. การปฏิบัติตัวของขามทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมอย่างไร 		5. จงวาด Mind Mapping เกี่ยวกับปัญหานี้ เกี่ยวกับปัญหานี้

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของยายมีและแนวทางการแก้ไขตามความ
เข้าใจ (คิดคนเดียว)

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของยายมีและแนวทางการแก้ไขตามความ
เข้าใจ (คิดเป็นกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ 5

อนามัยสิ่งแวดล้อม เรื่อง แฉกัยโรงไฟฟ้า

เมื่อเวลา 08.00 น. วันที่ 7 ส.ค.ที่ผ่านมา ผู้สื่อข่าวรายงานว่าชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการใช้ถ่านหินผลิตไฟฟ้าหลายหมู่บ้านในเขต อ.แม่มาะ จ.ลำปาง ได้มารวมตัวกันที่ตลาด โดยแกนนำชาวบ้านและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรงไฟฟ้าจำนวนหลายคนแลกเปลี่ยนความรู้และชี้ให้เห็นถึงพิษภัยของมลพิษที่มาจากรถไฟฟ้าถ่านหิน

นางสดใส หนึ่งในผู้อาศัยอยู่ใกล้โรงไฟฟ้าถ่านหิน กล่าวว่า ตนเป็นผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจ คนใน อ.แม่มาะ เป็นโรคนี้กันทั่วไป เมื่อเดินทางไปหาหมอที่โรงพยาบาลแม่มาะก็ไม่หาย แต่พอมารวมที่โรงพยาบาลราชวิถี กทม. แพทย์ระบุว่า มีสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ในกระแสเลือดและในปอด เป็นสารที่เกิดจากการเผาไหม้ถ่านหินลิกไนต์ ส่วนวิธีการรักษาให้หายขาด คือ ต้องถ่ายเลือดและต้องออกจากพื้นที่เพื่อหลีกเลี่ยงต่อการดูดซับสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ นั่นคือ การย้ายออกจากแม่มาะ แต่คนไม่สามารถทำได้เนื่องจากญาติอยู่ในบริเวณดังกล่าวทั้งหมด และทั้งๆ ที่บ้านของคนตั้งอยู่ห่างจากโรงไฟฟ้าแม่มาะถึง 4 กิโลเมตรกว่าๆ ยังได้รับผลกระทบเช่นนี้ ประชาชนคนอื่นที่อยู่ใกล้โรงไฟฟ้าไม่ต้องพูดถึง เกือบทุกคนที่เป็นโรค รักษาไม่หาย สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์และฝุ่นละอองยังคงฟุ้งกระจายอยู่ทุกวัน ในปีที่ผ่านมาแม่มาะหนาวจัด หลายฝ่ายอ้างว่าคนแม่มาะเสียชีวิตเพราะอากาศหนาวเย็น แต่ไม่มีใครคิดว่าเป็นเพราะสารพิษที่ปล่อยออกมาจากโรงไฟฟ้าแม่มาะ ผู้สื่อข่าวจึงเดินทางไปกับนางสดใส เพื่อพิสูจน์ความจริง พบว่า ท้องฟ้ามีครึ้มตลอดเวลา เหมือนมีหมอก ดันไม้ ไขว่ไขว่ข้างทางเหี่ยวแห้ง ใบมีลักษณะคล้ายถูกไฟไหม้ นางสดใสยังเล่าอีกว่า พวกตนไม่สามารถทำอาชีพเกษตรกรรมได้เนื่องจากดินเป็นกรด และน้ำฝนที่ตกลงมาก็มีลักษณะเป็นฝนกรดไม่สามารถนำมาบริโภคได้ ทั้งหมดนี้คือข้อมูลจริงที่ประชาชน อ.แม่มาะ กำลังเดือดร้อนและต้องการได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขตามความ เข้าใจของ
นักศึกษา (คิดคนเดียว)

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขตามความ เข้าใจของ
นักศึกษา (คิดเป็นกลุ่ม)

สถานการณ์ที่ 5

อนามัยสังเวคัลลัม เรื่อง ร้านก๋วยเตี๋ยวประจำหมู่บ้าน

นายมานะ อายุ 60 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ภรรยาชื่อนางสมร อายุ 50 ปี ทั้งคู่เคยมีอาชีพทำสวนผลไม้ แต่ปัจจุบันได้เปิดร้านขายก๋วยเตี๋ยวเล็กๆ ในบริเวณบ้านของตน นางสมรมีฝีมือในการทำก๋วยเตี๋ยวทำให้คนในหมู่บ้านมักจะมารับประทานที่ร้านของนายมานะและนางสมร เป็นประจำ ทั้งคู่มีรายได้จากการขายก๋วยเตี๋ยว วันละ 200 - 300 บาท ซึ่งพอใช้จ่ายในครอบครัว นายมานะและนางสมร มีบุตรทั้งหมด 5 คน เป็นผู้ชาย 2 คนและผู้หญิง 3 คน ซึ่งแต่งงานมีครอบครัวและแยกครอบครัวไปอยู่ต่างจังหวัดบ้างและอยู่พื้นที่เดียวกับครอบครัวนายมานะบ้าง ซึ่งบุตรทั้ง 5 คน ต่างก็มีฐานะยากจน ไม่สามารถจนเงินจือบิคา มาตราได้ ส่วนบ้านของนายมานะเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวได้สูง มีบันได 7 ชั้น ไม่มีราวบันได ภายในบ้านค่อนข้างมืด ไม่มีแสงสว่าง เนื่องจากปิดหน้าต่างตลอดเพราะกลัวขโมยขึ้นบ้าน สภาพค่อนข้างชำรุดและเสื้อผ้า เครื่องนอน กองกรงูรัง เนื่องจากนางสมร ต้องเดินมาเตรียมซื้อของและขายก๋วยเตี๋ยวแต่เช้า จึงไม่ค่อยมีเวลาดูแลบ้าน บริเวณใต้ถุนบ้านจัดเป็นร้านขายก๋วยเตี๋ยว โดยที่ไม่มีตู้ใส่ก๋วยเตี๋ยวเพราะนางสมร หิบล้างของไม่ทันคเมื่อใส่ตู้ ปัญหา บริเวณที่ใช้เป็นที่ล้างจานพบว่ามีน้ำขังแฉะแฉะ โดยมีโอ่งน้ำตั้งอยู่ 2 โอ่ง ไม่มีฝาปิด พบมีลูกน้ำอยู่ในจำนวนหนึ่ง และนายมานะมักเทศอาหารและก๋วยเตี๋ยวลงในถัง เพื่อเก็บไว้ให้สุนัขรับประทาน ทำให้มีแมลงวันค่อมและมีเศษอาหารจากการล้างจาน ชาม บนพื้นดิน บางวันมีกลิ่นเหม็น แต่ชาวบ้านก็มารับประทานเพราะจิตใจในรสชาติ บางครั้งมีท้องเสียบ้างแต่ไม่มีใครคิดว่าสาเหตุเกิดจากก๋วยเตี๋ยวของนางสมร สัปดาห์ที่ผ่านมาชาวบ้านท้องเสียพร้อมกัน 5 คน และมาบอกว่านางสมรว่าทำก๋วยเตี๋ยวไม่สะอาด ทำให้ตอนนี้ร้านของนางสมรขายไม่ได้เท่าที่ควร นายมานะและนายสมรจึงช่วยกันคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดและต้องหาทางแก้ไข โดยด่วน

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของร้านก๋วยเตี๋ยวแห่งนี้และแนวทางการแก้ไข
ตามความ เข้าใจของนักศึกษา (คิดคนเดียว)

สร้างผังการเรียนรู้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ให้นักศึกษาสร้างผังการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของร้านก๋วยเตี๋ยวแห่งนี้และแนวทางการแก้ไข
ตามความ เข้าใจของนักศึกษา (คิดเป็นกลุ่ม)

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน

หน่วยที่ 1

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำสั่ง จงเลือกคำตอบข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. บุคคลใดต่อไปนีที่พยาบาลอนามัยชุมชนต้องให้บริการด้านอนามัยครอบครัว
 1. นายมี อายุ 80 ปี ไม่มีลูกหลานดูแล
 2. นางสาวหมาย ปลุกผักปลอดสารพิษไม่เคยเจ็บป่วย
 3. ด.ญ. ปี่ อายุ 10 วัน คลอดจากโรงพยาบาลกลับมาพักที่บ้านได้ 2 วัน
 4. นายอ๊อด อายุ 29 ปี ออกไปทำงานที่โรงงานถ่านไฟฉายทุกวัน

ก. 1, 3	ข. 1, 4
ค. 1, 2, 4	ง. 1, 2, 3, 4

2. ทักษะใดที่จำเป็นที่สุดในการให้บริการอนามัยครอบครัวในวันแรก

ก. สร้างสัมพันธภาพ	ข. การสังเกต
ค. การสัมภาษณ์	ง. การยอมรับฟังความคิดเห็น

3. กิจกรรมการพยาบาลในข้อใดที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการเตรียมมารดาก่อนสมรส
 1. ให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่นักเรียนมัธยมศึกษา
 2. แจกเอกสารการเตรียมตัวก่อนมีบุตรให้แก่ผู้มาจดทะเบียนสมรส
 3. ให้คำแนะนำเรื่องการคุมกำเนิดแก่หญิงตั้งครรภ์แรก
 4. ให้ความรู้เรื่องโรคทางพันธุกรรมแก่กลุ่มเยาวชนในหมู่บ้าน

ก. 1, 4	ข. 2, 3
ค. 1, 2, 4	ง. 1, 2, 3, 4

4. ในการให้บริการอนามัยครอบครัวใน 1 วันพยาบาลอนามัยชุมชนควรเลือกครอบครัวที่จะเยี่ยมเรียงลำดับ

ก่อน – หลัง อย่างไร

1. ด.ญ.สมใจ มีไข้ 38 C
2. นายมงคล มีแผลเย็บ 7 เซม ทำแผลทุกวัน
3. นายบุญน้อย ไอแห้งๆ ป่วยเป็นวัณโรคระยะเริ่มต้น มียารับประทาน
4. นายบุญมี ฉีดยาฆ่าแมลงในนาข้าวทุกวัน

ก. 1, 4, 3, 2 ข. 4, 1, 2, 3

ค. 3, 2, 1, 4 ง. 3, 2, 4, 1

5. ข้อใดเป็นการวางแผนการเยี่ยมบ้าน นางมะลิที่มี อายุครรภ์ 37 สัปดาห์

ก. 1 สัปดาห์ ต่อ ครั้ง ข. 2 สัปดาห์ ต่อ ครั้ง

ค. 3 สัปดาห์ ต่อ ครั้ง ง. 4 สัปดาห์ ต่อ ครั้ง

6. ข้อใดไม่ใช่แหล่งประโยชน์ในชุมชนสำหรับการให้บริการอนามัยครอบครัว

1. หมอตำแย

2. ร้านขายยาชุดแก้ปวด

3. นางบุญธรรมดูแลสุขภาพโดยการฝึกโยคะ

4. แปลงสมุนไพรของลุงแจ่ม

ก. 1, 3

ข. 2

ค. 1, 2

ง. 1, 2, 4

7. ข้อใดไม่ถูกต้องสำหรับเทคนิคการใช้กระเปาะเย็บ

ก. ใช้หลักสะอวดปราศจากเชื้อ

ข. อุปกรณ์ในการให้บริการต้องพร้อม

ค. เปิดกระเปาะเย็บไว้เพื่อสะดวกในการหยิบของ

ง. ไม่วางกระเปาะเย็บบนพื้นบ้านโดยปราศจากสิ่งปูรอง

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน

หน่วยที่ 2

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำสั่ง

จงเลือกคำตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. จุดมุ่งหมายของการดำเนินโครงการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพคือข้อใด
 - ก. พัฒนาโรงเรียนให้เข้าสู่ระดับบริการอนามัยโรงเรียนระดับที่ 1
 - ข. พัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2549
 - ค. พัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงเรียนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี
 - ง. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนให้นักเรียนพึ่งพาตนเองทางสุขภาพดี

2. บทบาทหลักของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อการดำเนินงานอนามัยโรงเรียนคือข้อใด

ก. ผู้สอน	ข. ผู้ประสานงาน
ค. ผู้ให้คำปรึกษา	ง. อาจารย์ที่ปรึกษา

3. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวไม่ถูกต้อง
 - ก. โรงเรียนควรจัดให้มีอาหารกลางวันสำหรับเด็กทุกวัน
 - ข. ควรจัดให้มีห้องพยาบาลและพยาบาลประจำโรงเรียนทุกแห่ง
 - ค. ครูตรวจสุขภาพนักเรียนตอนเช้าทุกสัปดาห์
 - ง. ควรมีประปาโรงเรียนและสนับสนุนให้มี ภาชนะใส่น้ำประจำตัว

4. เมื่อมีนักเรียนน้ำหนักรต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ท่านควรดำเนินการแก้ไขอย่างไร เป็นอันดับแรก

ก. ให้โภชนศึกษา ค้นหาสาเหตุ	ข. ให้ยาบำรุง อาหารเสริม
ค. แจ้งให้ผู้ปกครองทราบ	ง. ส่งพบแพทย์